

Moodbuster Light: Pilot studie naar de haalbaarheid en bruikbaarheid van Moodbuster Light, een online zelfhulpprogramma voor de preventie en behandeling van volwassenen met milde tot matige depressieve klachten

Gepubliceerd: 23-07-2013 Laatste bijgewerkt: 22-04-2024

Moodbuster-Light is een digitale preventieve zelfhulp interventie met geautomatiseerde feedback voor volwassenen met milde tot matige depressieve klachten. De interventie kan via een computer en smartphone gevolgd worden. Het doel van het huidige...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON38548

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Moodbuster Light

Aandoening

- Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG

Synoniemen aandoening

neerslachtigheid, stemmingsstornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit

Overige ondersteuning: ZOnMW Preventieprogramma 4

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Depressieve klachten, Internet, Preventie, Zelfhulp

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Haalbaarheid:

1)Wervingsaspecten;

a) benodigde tijd voor het werven van deelnemers en

b) mate waarin verschillende wervingskanalen deelnemers opleveren (websites, advertenties)

2)Therapietrouw met betrekking tot:

a) Ecologische metingen; in hoeverre vullen deelnemers deze metingen in?

b) De interventie; in hoeverre maken deelnemers gebruik van de interventie?

c) Het advies; in hoeverre volgen deelnemers het advies van het ondersteuningssysteem over de te volgen modules?

3)Studie drop-out; Wat is het % drop-out op de

a) Nameting

b) follow-up

4)verandering op klinische uitkomstmaten:

a) CES-D (depressieve klachten)

b) Euroqol (welbevinden)

Bruikbaarheid:

1) gebruikersvriendelijkheid dmv SUS

2) verwachtingen en geloofwaardigheid van de behandeling met de CEQ

3) semigestructureerde interviews

Secundaire uitkomstmaten

nvt

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De prevalentie van depressie is hoog. Uit onderzoek blijkt dat 5,2% van de algemene bevolking jaarlijks last heeft van een depressieve stoornis volgens DSM-IV criteria (De Graaf et al., 2010). Subklinische depressie komt eveneens veel voor en kent een jaarlijkse prevalentie van 16% in de Nederlandse volwassen bevolking (Beekman e.a. 2002). Depressie gaat gepaard met een hoge ziektelast, een aantasting van de kwaliteit van leven en wordt tevens geassocieerd met een hoog zorggebruik en aanzienlijke economische kosten (Smit et al., 2006; Saarni et al., 2007). Subklinische depressie is een belangrijke risicofactor voor het ontwikkelen van een major depressie, zoals gedefinieerd binnen de DSM-IV (Beekman et al., 2002). De inzet van preventieve interventies om subklinische depressie vroegtijdig te herkennen en te behandelen is vanuit publiek gezondheidsperspectief dus uitermate belangrijk. Uit onderzoek blijkt dat preventieve interventies gebaseerd op cognitieve gedragstherapie (CGT) effectief zijn om een ernstigere stoornis te voorkomen (Beekman et al. 2010). Cuijpers en collega's (2008) toonden in een meta-analyse aan dat preventieve interventies de incidentie van depressieve stoornissen met 22% verminderde ten opzichte van de controlegroep (gebruikelijke zorg) voor verschillende doelgroepen.

Preventieve interventies kunnen ook via het internet aangeboden worden. Tal van onderzoek toont aan dat ook deze vorm effectief is (Richards & Richardson 2012). Van recente datum is het gebruik van smartphones om depressie-interventies via het internet aan te bieden. Dit kan via de inzet van

smartphones als zelfstandige interventie of als onderdeel van een internet interventie via de PC.

Doel van het onderzoek

Moodbuster-Light is een digitale preventieve zelfhulp interventie met geautomatiseerde feedback voor volwassenen met milde tot matige depressieve klachten. De interventie kan via een computer en smartphone gevolgd worden. Het doel van het huidige pilot -onderzoek is het verkennen van de haalbaarheid en bruikbaarheid van Moodbuster-Light. De volgende vragen staan in deze pilot-studie centraal:

1. Wat is de haalbaarheid (feasibility) van Moodbuster-Light in termen van o.a. therapietrouw en studie drop-out van deelnemers?
2. Wat is de bruikbaarheid (usability) van Moodbuster-Light in termen van gebruiksvriendelijkheid, tevredenheid en acceptatie van deelnemers?

Onderzoeksopzet

De pilotstudie naar Moodbuster-Light bestaat uit drie fasen; 1. Ontwikkeling prototype Mood Buster-Light, 2. Pre-pilot onder studenten en 3. Pilotstudie onder 50 proefpersonen met milde tot matige depressieve klachten. Bij hen vinden drie metingen plaats; een baselinemeting, een nameting (na 6 weken) en een follow-up meting (na 3 maanden). De helft van de deelnemers krijgt extra ondersteuning van een coach. De studie heeft een kwalitatief karakter door het gebruik van semigestructureerde interviews. Daarnaast worden data afkomstig van de verschillende vragenlijsten geanalyseerd met behulp van beschrijvende statistiek (o.a. frequentietabellen en gemiddelde scores).

Inschatting van belasting en risico

De belasting bestaat uit:

Drie metingen: op baseline, na 6 weken en na drie maanden. Het invullen van de vragenlijst kost ongeveer 20 minuten

Eventueel een interview van ongeveer een uur over ervaringen met het gebruik van Moodbuster Light en de coaching

Dagelijks meten van stemming (5 keer per dag) via de mobiele telefoon gedurende 6 weken

Wij schatten in dat er geen risico's zijn verbonden aan deelname aan deze pilotstudie

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit

van de Boechorsstraat 1
Amsterdam 1081BT
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit

van de Boechorsstraat 1
Amsterdam 1081BT
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- 1) milde tot matige depressieve klachten op de screeningsvragenlijst; een score tussen de 16 en 34 op de Centre for Epidemiological Studies * Depression scale (CES*D)
- 2) leeftijd * 18 jaar,
- 3) voldoende beheersen van de Nederlandse taal
- 4) beschikken over internet en gebruik willen maken van een smartphone

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

suicide risico

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Behandeling / therapie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 21-08-2013

Aantal proefpersonen: 50

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 23-07-2013

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL45693.029.13